

Skolegården er lavet om til et o-løbskort

På Frederiksberg har man fået en god ide! Kommunens skolegårde er blevet indtegnet på et o-løbskort, og der er blevet udlagt poster i skolegårdene. Når posterne er fundet, skal eleverne løse opgaver, der er knyttet til de fag, de har. Læring og bevægelse er tænkt sammen.

(Foto Lise Kissmeyer)

” Det er altafgørende, at det ikke er for kompliceret for lærerne. Det skal være så enkelt som muligt. Man skal sørge for, at lærerne synes, det er sjovt. For hvis lærerne ikke synes, det er sjovt, får de heller aldrig eleverne til at synes, det er sjovt”.

Esben Hansen, ungdomsskoleleder på Frederiksberg

Ungdomsskolen solgte idéen til skolerne

Idéen med at lave poster til skolegården blev udviklet af Erik Nielsen fra Amager Orienteringsklub sammen med ungdomsskolelederen Esben Hansen fra Frederiksberg Ungdomsskole. Det overordnede mål med konceptet var fra begyndelsen at kombinere bevægelse og læring. Skolegårdskonceptet var inspireret af bl.a. Find2Learn-konceptet men bare i en mere lavpraktisk og 'lige-til-at-gå-til' form.

Konceptet går i al sin enkelhed ud på at lægge faste poster ud i et afgrænset område. Herefter er det kun fantasien, der sætter grænser for, hvor mange forskellige 'undervisnings-ruter' man kan lave ved at blande posterne og konstruere opgaver. Måle vinkler og afstande, samle bogstaver ind, løse regnestykker mm.

Konceptet blev testet af på Lindevangsskolen, og alle blev begejstrede og kunne se perspektiverne i skolegårds-o-løbet. Siden da har alle skoler på Frederiksberg fået tegnet hver deres kort og sat poster op.

"Vi lærer noget om evolution, mens vi bevæger os"

Ny Hollænder-skolen på Frederiksberg er en af de første skoler, der er gået i gang med at teste konceptet. Der er placeret over 50 små, grønne mærker, der gør det ud for poster i skolegården. Brikkerne sidder højt oppe og langt nede, og nogle af dem er lidt gemt – men ikke for svært - for alle klassetrin skal kunne finde dem. Også de helt små.

Denne dag er det 8.b, der skal kombinere o-løbet med undervisning i evolution. Klassen får et o-løbskort udleveret, der dækker hele skolegården og er fyldt med alle de officielle tegn og symboler fra almindelige o-løbskort.

Klassen bliver delt op i tre grupper med seks i hver, og de skal hver finde tre poster fordelt i skolegården. Når de først har fundet posten på kortet ved at parallelforskyde en hjælpestreg, så skal de ned i gården og finde posten. Og når

de først har fundet den, venter der en lærer med en opgave til dem, der handler om evolution. I dette tilfælde alternative lege, hvor eleverne mærker 'survival of the fittest' på egen krop.

Foreningens eksperter bliver betalt af skolerne – men skolerne står selv for indholdet!

Erik Nielsen fra Amager Orienteringsklub blev hvervet til at lave kortene, og efter mange opstartsmøder med ungdomsskolen på Frederiksberg gik arbejdet i gang med at producere kort til alle 11 skoler i kommunen:

"Aftalen er, at vi får 3000 kr. pr. kort, og det er skolerne, der betaler. Det tager tre arbejdsdage for hver skolegård, hvor der først skal rekonstrueres og derefter tegnes i et computerprogram. Da jeg fandt ud af, hvor omfattende det var, fik jeg to andre til at hjælpe mig. Vi har valgt at gøre det sådan, at vi står for alt det o-løbs tekniske, og lærerne tager sig af det faglige og pædagogiske. Det har været vigtigt for os, at der var vandtætte skodder," forklarer den nu pensionerede klubmand fra Amager.

En flok lærere og en pædagog lavede startopgaverne

En gruppe på fire lærere blev inviteret med til opgave-udviklingen sammen med Esben Hansen og Jakob Bjerrum fra ungdomsskolen. De seks brugte en intens arbejdsweekend på at udvikle et helt arsenal af opgaver. I dag ligger alt materialet frit tilgængeligt på hjemmesiden www.moveandlearn.dk.

Her finder man i øjeblikket omkring 40 opgaver, og der kommer løbende nye til. Opgaverne er fordelt efter hvilket fag, læreren gerne vil bruge o-løbskortet til – blandt andet dansk, matematik, tysk og engelsk. Inden for hvert fag er opgaverne igen delt op, så der er skræddersyede opgaver til henholdsvis indskoling, mellemtrin og udskoling.

Ved de tre gruppeborde i 8.b's lokale bliver der kæmpet med lineal og udregninger, og der bliver stillet en del spørgsmål til Jakob Bjerrum fra

Frederiksberg Ungdomsskole, som er kommet som gæstelærer for at hjælpe lærer og elever i gang. Han har brugt første del af dobbeltlektionen på at forklare de principperne i at læse og bruge et o-løbskort.

I løbet af de to lektioner løber eleverne op og ned ad trapper fra lokalet og gården, de bruger matematik og geometri, mens de også får tilført hjernen lidt biologi i form af evolutionspraksis. De skal samarbejde og fordele opgaver, og de er optagede og engagerede. Dog mest i skolegården. Når der skal arbejdes med o-løbskortet oppe i klassen, bliver det hurtigt de elever i gruppen, der bryder o-løbskort-koden, der laver det meste.

Men Jakob Bjerrums erfaringer med eleverne er, at de elever, der hurtigt bryder koden, bliver gode til at lade de andre elever komme til og hjælpe dem. "Cooperative Learning' i verdensklasse" kalder han det.

Opgaver og vejledning på samme hjemmeside

"Hver enkelt opgave består af en lærervejledning, en elevvejledning, og et kort til både elever og lærer. Det ligger alt sammen på hjemmesiden, hvor læreren kan printe ud og har sine egne skjulte sider med de færdige kort. Lærervejledningen er simpel og pædagogisk, og det tager kun en halv time at forberede lektionen. Det er lige til at gå til, men det skal det også være," forklarer Jakob Bjerrum, der også er ham, der programmerer opgaverne til hjemmesiden og står for den daglige drift af MoveandLearn.

"Det er altafgørende, at det ikke er for kompliceret for lærerne. Det skal være så enkelt som muligt. Man skal sørge for, at lærerne synes, det er sjovt. For hvis lærerne ikke selv synes, det er sjovt, så får de heller aldrig eleverne til at synes det," lyder det fra Jakob.

Positive tilbagemeldinger – det virker!

Opgaverne er stadig under udvikling, forklarer Jakob Bjerrum i en pause af undervisningen af 8.b.: *"Vi samler erfaringerne og retter stadig til. Opgaverne*

må ikke indeholde for mange gentagelser, og de skal heller ikke blive for 'søgte'. Det er vigtigt, at eleverne skal bruge de oplysninger, de samler ind, til noget."

De første tilbagemeldinger fra de skoler, som har afprøvet konceptet, er rigtig gode. Konceptet har været en uforbeholden succes.

En af grupperne i 8.b sidder og løser den sidste opgave i klasselokalet, og Ida, Vincent, Lukas, Mads, Alex og Linus er også meget positive: *"Det er sjovt, og det er anderledes. Det er meget bedre end almindelig biologi og matematik. Vi lærer at bruge o-løbskortet. Vi havde nok ikke kunnet bruge et kort ude i skoven, men det her i skolegården er en god start," fortæller de seks elever med begejstring.*

Det er ikke nok kun at fortælle om nye idéer

Når folkene bag projektet skal berette om de vigtigste erfaringer fra projektet op, nævner de, at forudsætningen for at man kan få projektet i gang er, at der være en god relation mellem dem, der skal udvikle og implementere. Mellem foreningerne og skolerne. Man skal kunne snakke godt sammen.

En anden erfaring er, at skolerne ikke er opsøgende. Derfor skal foreningen selv opsøge skolen og motivere dem til at være med. Idéerne skal være nemme og sjove, for lærerne er presset i deres dagligdag. En anden ting er, at læringsaspektet skal være tydeligt. Skolen skal kunne se de pædagogiske gevinster.

En tredje erfaring er, at det på trods af den positive modtagelse, alligevel har været svært at få det store gennembrud og få lærerne til at gå i gang med at bruge moveandlearn-tilbudet:

"Vi har været rundt på alle skoler og fortalt om konceptet på lærermøder. Men når man kun lige kigger forbi og får fem minutter i løbet af et hektisk møde, så glemmer lærerne alt om det igen. Nu har vi tilbudt at komme ud på skolerne og

hjælpe med at sætte aktiviteterne i gang. Det har vist sig at være en rigtig god idé, og vi har allerede været ude tre steder,” fortæller Jakob Bjerrum.

Der er mange fremtidsperspektiver i projektet, så de forskellige folk bag er alle fortrøstningsfulde. Gennembruddet skal nok komme. Det næste skridt er allerede i gang flere steder, hvor der også nogle steder bliver tegnet o-løbskort over områderne omkring skolerne, så kortene kan bruges til decideret o-løb i gymnastiktimerne.

Lektionen er ved at være forbi på Ny Hollænderskolen. En stor håndfuld 8.b'ere drøner rundt i et klatrestativ. De har det yderst fornøjeligt med en 'evolutions-leg' ved posten. De har fået til opgave at gemme sig for et rovdyr, hvilket ikke er helt enkelt, når den ene er blind, og den anden mangler en arm. De bliver hurtig ædt, men i processen får de forhåbentlig en fornemmelse af hvad "survival of the fittest" betyder i praksis.

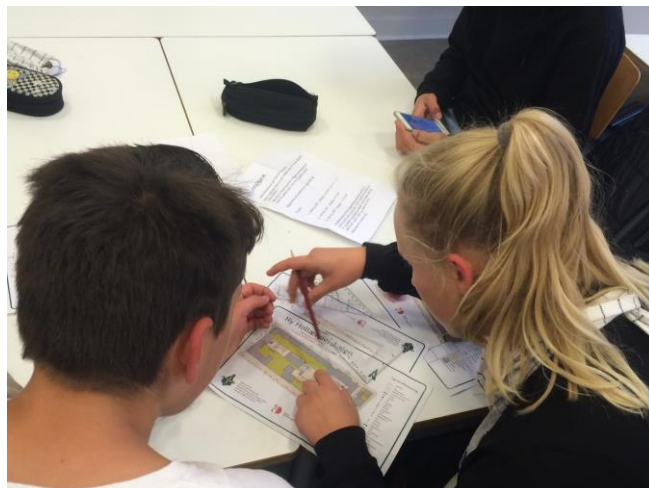
Muligheder og udfordringer:

Muligheder:

- En unik mulighed for en mindre idrætsgren i forhold til at profilere sig selv.
- "Ready-to-use" er vigtigt for lærerne, og materialet er yderst enkelt at gå til.

Svagheder:

- At det løbende er nødvendigt med opdateringer af undervisningsmaterialerne.

FAKTA OM PROJEKTET

HVOR OG HVORNÅR

Amager Orientering har lavet o-løb-kort til Frederiksbergs 11 folkeskoler. Lærerne og ungdomsskolen har i fællesskab udviklet opgaverne

INITIATIVTAGER

Ungdomsskolen fik idéen og præsenterede den på skolerne, som tog konceptet til sig og betalte Orienteringsklubben for at lave kort.

SKOLENS MOTIVATION

Skolen får muligheder for at lave alternativ undervisning i de fleste fag, hvor eleverne både er aktive og lærer de enkelte fag på nye måder.

DAGLIG LEDELSE/UNDERVISNING

Forsøget er stadig i en opstartsperiode, hvor ungdomsskolen kommer ud på skolerne og hjælper med at sætte de enkelte lektioner i gang. På sigt ligger projektet frit tilgængeligt for alle på en central hjemmeside.

ØKONOMI

Projektet har kun krævet en engangsinvestering i udviklingen af kortene og etableringen af hjemmesiden.

FREMTIDSPERSPEKTIVER

Nordea-fonden har støttet orienteringsforbundets satsning 'Find vej', som pt. udvikler tilbud til skoler med kort over både skole og området omkring skolen, så der kan løbes o-løb i idrætstimerne.